

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizărilor nr. 83g/2026, nr. 84g/2026, nr. 85g/2026 și nr. 98g/2026

privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 231 alin. (3) din Codul de procedură penală

*(calcularea termenului pentru depunerea demersului de prelungire a arestului
(II))*

CHIȘINĂU

14 mai 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dnei Emilia Cazacu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizările înregistrate la 16 aprilie și la 8 mai 2026,
Examinând admisibilitatea sesizărilor menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 14 mai 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 231 alin. (3) din Codul de procedură penală, ridicate de dl avocat Vasile Nicoară, dl avocat Vasile Foltea, dna avocat Lilia Pîslaru și dl avocat Dimitrie Mereacre, în dosarele nr. 16r-647/2026, nr. 16r-648/2026, nr. 16r-649/2026 și nr. 16r-693/2026, pendinte la Curtea de Apel Centru.

2. Sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate au fost trimise la Curtea Constituțională de două complete de judecată constituite din dnii Alexandru Spoială, Igor Chiroșca și Mihail Proca și, respectiv, Eugeniu Beșelea, Andrei Cazaciov și Vitalie Budeci, de la Curtea de Apel Centru, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

3. Având în vedere identitatea de obiect a sesizărilor și a motivelor care stau la baza criticilor de neconstituționalitate, pe baza pct. 18 din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, aprobat prin Decizia nr. AG-1 din 27 mai 2025, Curtea a decis conexarea acestora într-un singur dosar, căruia i-a atribuit numărul 83g/2026.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiilor principale

Dosarul nr. 16r-647/2026 (sesizarea nr. 83g/2026)

4. Printr-o încheiere din 1 martie 2026, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, i-a aplicat dlui Ștefan Țurcanu măsura arestului la domiciliu pe un termen de 30 de zile. Ulterior, printr-o decizie a Curții de Apel Centru, arestul la domiciliu a fost înlocuit cu arestul preventiv.

5. La 24 martie 2026, procurorul cazului a solicitat prelungirea măsurii preventive pentru un termen de 30 de zile. Apărarea a evidențiat în fața judecătorului de instrucție caracterul tardiv al demersului.

6. La 27 martie 2026, judecătorul de instrucție a dispus prelungirea arestului preventiv cu 30 de zile. Nefiind de acord cu încheierea, dl avocat Vasile Nicoară a contestat-o, în interesele dlui Ștefan Țurcanu, cu recurs.

7. În cadrul ședinței de judecată din 6 aprilie 2026, dl avocat Vasile Nicoară a ridicat, în interesele dlui Ștefan Țurcanu, excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 231 alin. (3) din Codul de procedură penală.

8. Printr-o încheiere din 6 aprilie 2026, Curtea de Apel a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

Dosarul nr. 16r-648/2026 (sesizarea nr. 84g/2026)

9. Printr-o încheiere din 1 martie 2026, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, i-a aplicat dlui Mihail Enachi măsura arestului preventiv pe un termen de 30 de zile.

10. La 24 martie 2026, procurorul cazului a solicitat prelungirea măsurii preventive pentru un termen de 30 de zile. Apărarea a evidențiat în fața judecătorului de instrucție caracterul tardiv al demersului.

11. La 27 martie 2026, judecătorul de instrucție a dispus prelungirea arestului preventiv cu 30 de zile. Nefiind de acord cu încheierea, dl avocat Vasile Foltea a contestat-o, în interesele dlui Mihail Enachi, cu recurs.

12. În cadrul ședinței de judecată din 6 aprilie 2026, dl avocat Vasile Foltea a ridicat, în interesele dlui Mihail Enachi, excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 231 alin. (3) din Codul de procedură penală.

13. Printr-o încheiere din 6 aprilie 2026, Curtea de Apel a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

Dosarul nr. 16r-649/2026 (sesizarea nr. 85g/2026)

14. Printr-o încheiere din 1 martie 2026, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, i-a aplicat dlui Marin Gabuja măsura arestului la domiciliu pe un termen de 30 de zile.

15. La 24 martie 2026, procurorul cazului a solicitat prelungirea măsurii preventive pentru un termen de 30 de zile. Apărarea a evidențiat în fața judecătorului de instrucție caracterul tardiv al demersului.

16. La 27 martie 2026, judecătorul de instrucție a dispus prelungirea arestului la domiciliu cu 30 de zile. Nefiind de acord cu încheierea, dna avocat Lilia Pîslaru a contestat-o, în interesele dlui Marin Gabuja, cu recurs.

17. În cadrul ședinței de judecată din 6 aprilie 2026, dna avocat Lilia Pîslaru a ridicat, în interesele dlui Marin Gabuja, excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 231 alin. (3) din Codul de procedură penală.

18. Printr-o încheiere din 6 aprilie 2026, Curtea de Apel a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

Dosarul nr. 16r-693/2026 (sesizarea nr. 98g/2026)

19. Printr-o încheiere din 3 februarie 2026, Judecătoria Hâncești, sediul central, i-a aplicat dlui Dumitru Moisei măsura arestului preventiv pe un termen de 30 de zile. Ulterior, printr-o încheiere din 27 februarie 2026, arestul a fost prelungit pentru un termen de 30 de zile.

20. La 27 martie 2026, procurorul cazului a solicitat prelungirea măsurii preventive. Apărarea a evidențiat în fața judecătorului de instrucție caracterul tardiv al demersului.

21. La 1 aprilie 2026, judecătorul de instrucție a dispus prelungirea arestului preventiv cu 30 de zile. Nefiind de acord cu încheierea, dl avocat Dimitrie Mereacre a contestat-o, în interesele dlui Dumitru Moisei, cu recurs.

22. În cadrul ședinței de judecată din 21 aprilie 2026, dl avocat Dimitrie Mereacre a ridicat, în interesele dlui Dumitru Moisei, excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 231 alin. (3) din Codul de procedură penală.

23. Printr-o încheiere din 21 aprilie 2026, Curtea de Apel a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

24. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 25 Libertatea individuală și siguranța persoanei

„(1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile.

(2) Percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sunt permise numai în cazurile și cu procedura prevăzute de lege.

(3) Reținerea nu poate depăși 72 de ore.

(4) Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni. (5) Celui reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință motivele reținerii sau ale arestării, iar învinuirea - în cel mai scurt termen; motivele reținerii și învinuirea se aduc la cunoștință numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.

(6) Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...]”

25. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 231 Calcularea termenelor procedurale

„(1) Termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani.

(2) La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel.

(3) La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor excepțiilor de neconstituționalitate

26. Autorii excepțiilor susțin că dispozițiile articolului 231 alin. (3) din Codul de procedură penală nu corespund standardului calității legii, deoarece acestea generează incertitudini la calcularea termenului de 5 zile în care demersul de prelungire a arestului se depune la judecătorul de instrucție. Această situație ar genera interpretări contradictorii la stabilirea respectării termenului de 5 zile pentru depunerea demersului de prelungire a arestului și ar determina prelungiri ilegale ale arestului, contrar articolului 5 din Convenția europeană a drepturilor omului.

27. Autorii excepțiilor consideră că prevederea legală criticată contravine articolelor 4, 20, 23, 25 și 26 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

28. Examinând admisibilitatea sesizărilor privind excepțiile de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

29. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

30. Sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate de avocații unor părți în procese. Astfel, Curtea constată că ele sunt formulate de subiectele cărora li s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

31. Obiectul excepțiilor de neconstituționalitate îl reprezintă articolul 231 alin. (3) din Codul de procedură penală. Prevederea contestată a făcut anterior obiectul controlului de constituționalitate în Decizia nr. 11 din 9 februarie 2018.

32. De principiu, această situație nu reprezintă un impediment pentru un nou control de constituționalitate al prevederilor contestate, dacă au fost avansate alte critici. În astfel de cazuri, Curtea trebuie să verifice dacă sesizarea conține argumente noi sau dacă există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea (a se vedea DCC nr. 172 din 20 noiembrie 2025, § 21).

33. Curtea observă că, în prezenta cauză, autorii și-au argumentat excepțiile de neconstituționalitate în mod similar cu autorul excepției care a stat la baza Deciziei nr. 11 din 9 februarie 2018 (a se vedea §§ 10-12). Curtea a respins argumentele autorului excepției care pretindea încălcarea articolelor 23 alin. (2), 25, 26 și 54 din Constituție. Astfel, Curtea a stabilit că modul de calculare a termenelor procedurale pe ore, zile, luni și ani, momentul de la care pornește calcularea termenelor și momentul expirării acestora sunt reglementate de articolul 231 din Codul de procedură penală. Potrivit alineatului (3) al acestui articol, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește. Prevederile articolului 231 din Codul de procedură penală se referă la termenele procedurale care sunt instituite în considerarea unor drepturi și interese procesuale, reglementarea lor disciplinând activitățile ce se includ în sfera procesului penal, iar dispozițiile articolului 233 vizează termenele substanțiale care garantează respectarea unor drepturi extraprocesuale, precum dreptul la libertatea individuală și siguranța persoanei. La calcularea termenului de 5 zile prevăzut la articolul 308 alin.(3) din Codul de procedură penală sunt incidente normele prevăzute la articolul 231 din Cod, deoarece acest mod de calcul garantează scopul pentru care a fost instituit termenul respectiv, implicit acordarea unui timp suficient necesar pregătirii apărării. Verificarea respectării termenului de depunere a demersului de prelungire a arestării preventive, precum și calcularea acestuia în raport cu modalitățile stabilite de legea procesual-penală țin de competența instanțelor de judecată (a se vedea §§ 20-25).

34. Astfel, pentru că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, iar aceste sesizări sunt similare, din perspectiva obiectului lor, cu sesizarea examinată anterior de Curte în Decizia nr. 11 din 9 februarie 2018, atât soluția, cât și considerentele acestei decizii rămân valabile și pentru prezenta cauză.

35. Prin urmare, pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate nu întrunesc condițiile de admisibilitate și nu pot fi acceptate pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 27 alin. (2), (3) lit. b), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibile* sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 231 alin. (3) din Codul de procedură penală, ridicate de dl avocat Vasile Nicoară, dl avocat Vasile Foltea, dna avocat Lilia Pîslaru și dl avocat Dimitrie Mereacre, în dosarele nr. 16r-647/2026, nr. 16r-648/2026, nr. 16r-649/2026 și nr. 16r-693/2026, pendinte la Curtea de Apel Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 14 mai 2026
DCC nr. 83
Dosarul nr. 83g/2026